

LEGE

privind auditul situațiilor financiare

nr. 271 din 15.12.2017

Monitorul Oficial nr.7-17/48 din 12.01.2018

* * *

C U P R I N S

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

[Articolul 1.](#) Obiectul de reglementare

[Articolul 2.](#) Noțiuni

Capitolul II **EXAMINAREA COMPETENȚEI PROFESIONALE**

[Articolul 3.](#) Stagiul în audit

[Articolul 4.](#) Cerințe privind admiterea la examenul pentru obținerea calificării profesionale de auditor

[Articolul 5.](#) Examenul pentru obținerea calificării profesionale de auditor

Capitolul III **ÎNREGISTRAREA AUDITORILOR ȘI A ENTITĂȚILOR DE AUDIT**

Secțiunea 1 **Cerințe privind înregistrarea**

[Articolul 6.](#) Înregistrarea auditorilor

[Articolul 7.](#) Registrul public al auditorilor

[Articolul 8.](#) Entitatea de audit

[Articolul 9.](#) Înregistrarea entităților de audit

[Articolul 10.](#) Registrul public al entităților de audit

Secțiunea a 2-a **Cerințele generale privind eliberarea și retragerea certificatului de calificare al auditorului.** **Suspendarea, încetarea și reluarea activității auditorului și a entității de audit.** **Reperfectarea și eliberarea duplicatului certificatului** **de calificare al auditorului**

[Articolul 11.](#) Eliberarea certificatului de calificare al auditorului

[Articolul 12.](#) Retragerea certificatului de calificare al auditorului

[Articolul 13.](#) Suspendarea activității auditorului

[Articolul 14.](#) Încetarea activității auditorului

[Articolul 15.](#) Reluarea activității auditorului

[Articolul 16.](#) Suspendarea activității de audit efectuate de către entitatea de audit

[Articolul 17.](#) Încetarea activității de audit efectuate de către entitatea de audit

[Articolul 18.](#) Reluarea activității entității de audit

[Articolul 19.](#) Reproductarea și eliberarea duplicatului de pe certificatul de calificare al auditorului

Capitolul IV

CERINȚE PROFESIONALE

- [Articolul 20.](#) Etica profesională
- [Articolul 21.](#) Independența și garanțiile independenței
- [Articolul 22.](#) Confidențialitatea și secretul profesional
- [Articolul 23.](#) Organizarea activității entității de audit
- [Articolul 24.](#) Controlul intern al calității
- [Articolul 25.](#) Dosarul de audit
- [Articolul 26.](#) Asigurarea riscului de audit

Capitolul V AUDIT ȘI RAPORTARE

- [Articolul 27.](#) Efectuarea auditului
- [Articolul 28.](#) Raportul auditorului
- [Articolul 29.](#) Raportul privind transparența

Capitolul VI DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE AUDITORULUI, ALE ENTITĂȚII DE AUDIT ȘI ALE ENTITĂȚII AUDITATE

- [Articolul 30.](#) Drepturile auditorului și ale entității de audit
- [Articolul 31.](#) Obligațiile auditorului și ale entității de audit
- [Articolul 32.](#) Drepturile entității auditate
- [Articolul 33.](#) Obligațiile entității auditate

Capitolul VII REGLEMENTAREA AUDITULUI

- [Articolul 34.](#) Organul de reglementare
- [Articolul 35.](#) Funcțiile și atribuțiile organului de reglementare

Capitolul VIII SUPRAVEGHEREA AUDITULUI

Secțiunea 1 Consiliul de supraveghere publică a auditului

- [Articolul 36.](#) Organul de supraveghere
- [Articolul 37.](#) Statutul juridic, funcțiile și atribuțiile
- [Articolul 38.](#) Structura organizatorică
- [Articolul 39.](#) Finanțarea Consiliului
- [Articolul 40.](#) Transparența activității

Secțiunea a 2-a Asigurarea calității. Investigații și măsuri disciplinare

- [Articolul 41.](#) Controlul extern al calității
- [Articolul 42.](#) Tipurile de măsuri disciplinare și modul de aplicare
- [Articolul 43.](#) Contestarea și publicarea deciziilor Consiliului privind aplicarea măsurilor disciplinare

Capitolul IX COMITETUL DE AUDIT

- [Articolul 44.](#) Constituirea comitetului de audit
- [Articolul 45.](#) Atribuțiile comitetului de audit
- [Articolul 46.](#) Raportul suplimentar adresat comitetului de audit

Capitolul X
RĂSPUNDEREA AUDITORULUI, ENTITĂȚII DE AUDIT
ȘI A ENTITĂȚII AUDITATE

[Articolul 47.](#) Răspunderea auditorului și a entității de audit

[Articolul 48.](#) Răspunderea entității auditate

Capitolul XI
DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

[Articolul 49.](#)

[Articolul 50.](#)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune parțial Directiva 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 157/87 din 9 iunie 2006.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul de reglementare

Prezenta lege stabilește cadrul juridic privind organizarea auditului de către entitățile de audit, reglementează exercitarea profesiei de auditor, supravegherea auditului, precum și cerințele specifice auditului entităților de interes public.

Articolul 2. Noțiuni

(1) În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

audit – auditul situațiilor financiare individuale sau al situațiilor financiare consolidate în măsura în care:

a) este obligatoriu conform prevederilor legislației;

b) este efectuat la solicitarea acționarilor (asociațiilor) entităților auditate;

auditor – persoană fizică care deține certificat de calificare al auditorului și care este înregistrată în conformitate cu prevederile prezentei legi;

certificat de calificare al auditorului – document, eliberat în modul stabilit de prezenta lege, ce confirmă calificarea profesională de auditor;

Codul etic al profesioniștilor contabili – cerințe de etică, emise pentru profesioniștii contabili de către Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili, acceptate pentru a fi aplicate pe teritoriul Republicii Moldova (în continuare – *Cod etic*);

entitate de audit – entitate constituită în conformitate cu legislația civilă și înregistrată în conformitate cu prevederile prezentei legi;

nepractician – orice persoană fizică care, pe durata activității în cadrul Consiliului de supraveghere publică a auditului (în continuare – *Consiliu*) și pe parcursul a cel puțin 3 ani precedenți, nu a efectuat audit, nu a deținut acțiuni (părți sociale) în capitalul social al unei entități

de audit, nu a fost membru al consiliului, al organului executiv sau de supraveghere a unei entități de audit și nu a fost angajată la o entitate de audit;

risc de audit – riscul exprimării de către auditor a unei opinii de audit necorespunzătoare în cazul în care situațiile financiare conțin denaturări semnificative;

standarde de audit – standarde internaționale de audit, emise de către Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare, care se aplică pentru efectuarea auditului, acceptate pentru a fi aplicate pe teritoriul Republicii Moldova;

standarde de control al calității – standarde internaționale de control al calității, emise de către Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare, care se aplică pentru controlul intern al calității, acceptate pentru a fi aplicate pe teritoriul Republicii Moldova;

standarde conexe – standarde internaționale pentru misiuni de revizuire, de asigurare și pentru servicii conexe, emise de către Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare, acceptate pentru a fi aplicate pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Noțiunile utilizate în prezenta lege și neprevăzute la alin.(1) sînt definite în standardele de audit, în Codul etic, în [Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017](#).

Capitolul II

EXAMINAREA COMPETENȚEI PROFESIONALE

Articolul 3. Stagiul în audit

(1) Stagiul în audit se efectuează în scopul acumulării experienței practice și al asigurării capacității de aplicare a cunoștințelor teoretice.

(2) Stagiul are o durată de cel puțin 2 ani și se efectuează sub îndrumarea unui auditor.

(3) Este înregistrată în calitate de stagiar în audit persoana fizică care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) deține diplomă de studii superioare în domeniul economic sau în cel juridic;

b) este angajată a unei entități de audit în conformitate cu prevederile [Codului muncii](#).

(4) Pe parcursul stagiului, stagiarul este obligat:

a) să respecte cerințele Codului etic;

b) să participe la misiuni de audit;

c) să achite cotizația anuală.

(5) Modul de organizare și desfășurare a stagiului de admitere la examenul pentru obținerea calificării profesionale de auditor este stabilit în Normele de pregătire profesională a stagiarilor în audit, aprobate de către Consiliu.

Articolul 4. Cerințe privind admiterea la examenul pentru obținerea calificării profesionale de auditor

(1) Sînt admise la examen persoanele fizice care, la data depunerii cererii de admitere, întrunesc următoarele cerințe:

a) dețin diplomă de studii superioare în domeniul economic sau în cel juridic;

b) au vechime în muncă de cel puțin 3 ani în domeniul economic sau în cel juridic, dintre care cel puțin 2 ani în calitate de stagiar în audit;

c) nu au antecedente penale;

d) posedă limba română.

(2) Prin derogare de la cerințele stabilite la alin.(1) lit.b) din prezentul articol și la art.3, sînt admise la examen persoanele fizice care au o vechime în muncă de cel puțin 15 ani în domeniul economic sau în cel juridic.

- (3) Pentru a fi admis la examen, la Comisia de certificare a auditorilor se prezintă:
- a) cererea de admitere la examenul de calificare;
  - b) curriculum vitae;
  - c) două fotografii cu dimensiunea 3×4 cm;
  - d) cazierul judiciar;
  - e) recomandarea, în formă scrisă, a entității de audit în cadrul căreia s-a efectuat stagiul, după caz;
  - f) diploma de studii superioare de licență, recunoscută și echivalată de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, în cazul efectuării studiilor peste hotare;
  - g) documentul ce confirmă activitatea desfășurată în Republica Moldova, autentificat în modul stabilit, după caz, sau documentul ce confirmă activitatea desfășurată în afara Republicii Moldova, tradus în limba română și legalizat în conformitate cu legislația, și care confirmă o vechime în muncă de cel puțin 3 ani sau de cel puțin 15 ani în domeniul economic sau juridic;
  - h) buletinul de identitate sau permisul de ședere, după caz, eliberate de organele abilitate ale Republicii Moldova;
  - i) certificatul internațional de calificare în domeniul contabilității și auditului, la care se anexează lista examenelor susținute, tradus în limba română și legalizat în conformitate cu legislația, după caz.
- (4) Documentele menționate la alin.(3) lit.f), h) și i) se prezintă în original și în copii. Originalele documentelor se restituie după confruntarea copiilor cu acestea.

Articolul 5. Examenul pentru obținerea calificării profesionale de auditor

(1) Pentru conferirea calificării profesionale de auditor, pe lângă Consiliu se instituie Comisia de certificare a auditorilor. Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor și componența nominală a Comisiei de certificare a auditorilor se aprobă de către Consiliu.

(2) Consiliul organizează examenul, iar examinarea se efectuează de către Comisia de certificare a auditorilor.

(3) Examenul constă în probe scrise la următoarele discipline:

a) auditul:

- cerințele legislative în domeniul auditului;
- standardele de audit;
- standardele de control al calității;
- Codul etic;

b) contabilitatea financiară:

- principiile și bazele contabilității;
- cerințele legislative privind contabilitatea și raportarea financiară;
- standardele de contabilitate;

c) contabilitatea managerială:

- contabilitatea costurilor;
- principiile de bază ale gestionării entității;

d) managementul financiar:

- analiza financiară;
- gestionarea riscurilor și controlul intern;
- economia afacerilor, economia generală și financiară;
- matematica și statistica;

e) dreptul:

- legislația muncii, a asigurărilor sociale și medicale;
- legislația fiscală, civilă și comercială;
- legislația privind insolvabilitatea și procedurile similare;

f) gestiunea tehnologiilor informaționale și a sistemelor computerizate.

(4) Persoana care nu a susținut examenul la o disciplină poate fi admisă pentru a repeta examenul; prima dată – peste 6 luni, iar a doua oară – peste un an după încercarea anterioară, respectând termenul-limită de 3 ani, care începe să curgă din ziua în care a participat la examen la prima disciplină.

(5) Persoana care nu a susținut examenul pentru obținerea calificării profesionale de auditor în termen de 3 ani de la data admiterii la examen pentru prima disciplină poate fi admisă în mod repetat în conformitate cu prevederile art.4 alin.(3).

(6) Decizia Comisiei de certificare a auditorilor privind rezultatul examenului la fiecare disciplină poate fi contestată la Consiliu în termen de 30 de zile de la data primirii rezultatului. Modul de contestare a deciziilor este stabilit în Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor, aprobat de către Consiliu.

(7) Comisia de certificare a auditorilor va considera susținute examenele la disciplinele prevăzute la alin.(3) în cazul în care persoana deține un certificat internațional de calificare din domeniul contabilității și auditului în modul stabilit de către Consiliu.

(8) Modul de organizare și desfășurare a examenului pentru obținerea calificării profesionale de auditor și modul de recunoaștere a certificatului internațional de calificare în domeniul contabilității și auditului sînt stabilite în Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor, aprobat de către Consiliu.

Capitolul III

ÎNREGISTRAREA AUDITORILOR ȘI A ENTITĂȚILOR DE AUDIT

Secțiunea 1

Cerințe privind înregistrarea

Articolul 6. Înregistrarea auditorilor

(1) Pentru a fi înregistrat în Registrul public al auditorilor, auditorul va prezenta la Consiliu următoarele acte:

- a) cererea de înregistrare, indicînd numărul de telefon și adresa de poștă electronică;
- b) buletinul de identitate sau permisul de ședere, după caz, eliberate de organele abilitate ale Republicii Moldova;

c) după caz, confirmarea eliberată de către entitatea în care auditorul este angajat.

(2) Documentul menționat la alin.(1) lit.b) se prezintă de către auditor în original și în copie. Originalul documentului se restituie după confruntarea copiei cu acesta.

Articolul 7. Registrul public al auditorilor

(1) Registrul public al auditorilor este ținut de către Consiliu în limba română, în formă electronică, și se actualizează în funcție de modificările intervenite.

(2) Registrul public al auditorilor cuprinde:

- a) numărul curent al înscrierii;
- b) data înregistrării;
- c) numărul individual al auditorului;
- d) numele și prenumele auditorului;

- e) seria, numărul și data eliberării certificatului de calificare al auditorului;
  - f) date privind instruirea profesională a auditorului;
  - g) date privind încetarea activității auditorului;
  - h) date privind suspendarea certificatului de calificare al auditorului;
  - i) date privind retragerea certificatului de calificare al auditorului;
  - j) date din buletinul de identitate sau permisul de ședere (seria, numărul, data și oficiul emitent) al auditorului;
  - k) după caz, denumirea, sediul, pagina web oficială, numărul individual și numărul de telefon al entității de audit în care își desfășoară activitatea auditorul;
  - l) date privind înregistrarea în calitate de auditor în alte țări, inclusiv denumirea autorității de înregistrare și numărul individual.
- (3) Extrasul din Registrul public al auditorilor, cuprinzând informațiile prevăzute la alin.(2) lit.c), d), e), g), h), i) și k), se plasează lunar pe pagina web oficială a Consiliului.
- (4) În cazul în care datele stipulate la alin.(2) lit.d), j)–l) s-au modificat, auditorul este obligat să prezinte o declarație pe propria răspundere în acest sens, în termen de 30 de zile de la data modificării, anexînd copiile documentelor confirmative, pentru a actualiza informația din Registrul public al auditorilor. Formatul și conținutul declarației sînt stabilite de către Consiliu.
- (5) În caz de încetare a activității, auditorul este radiat din Registrul public al auditorilor în baza art.14.

Articolul 8. Entitatea de audit

- (1) Entitatea de audit poate fi constituită sub formă de societate cu răspundere limitată sau societate pe acțiuni. Peste 50% din capitalul social al entității de audit aparțin auditorilor și/sau entităților de audit rezidente sau nerezidente.
- (2) Administratorul entității de audit este un auditor. Majoritatea membrilor organului executiv al entității de audit trebuie să fie reprezentată de auditori.

Articolul 9. Înregistrarea entităților de audit

Pentru a înregistra entitatea de audit în Registrul public al entităților de audit se prezintă următoarele acte:

- a) cererea de înregistrare, indicînd pagina web oficială și adresa de poștă electronică, după caz;
- b) documente care confirmă angajarea auditorilor în cadrul entității de audit;
- c) informația privind membrii organului executiv;
- d) o declarație pe propria răspundere privind lipsa sancțiunilor aplicate entității ca urmare a comiterii cu intenție a unei infracțiuni;
- e) o declarație privind apartenența la o rețea a entităților de audit, după caz. Formatul și conținutul declarației sînt stabilite de către Consiliu.

Articolul 10. Registrul public al entităților de audit

- (1) Registrul public al entităților de audit se ține de către Consiliu în limba română, în formă electronică, și se actualizează în funcție de modificările intervenite.
- (2) Registrul public al entităților de audit cuprinde:
- a) numărul curent al înscrierii;
  - b) data înregistrării;
  - c) numărul individual al entității de audit;

- d) denumirea entității de audit;
- e) sediul, numărul de telefon, pagina web oficială a entității de audit și sediul filialelor, după caz;
- f) numele și prenumele acționarilor (asociaților), denumirea și sediul entității de audit rezidente/nerezidente, precum și cota pe care aceștia o dețin în capitalul social;
- g) date privind înregistrarea entității de audit, conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice;
- h) date privind încetarea activității entității de audit;
- i) date privind suspendarea și reluarea activității de audit;
- j) numele, prenumele și numărul individual al auditorilor angajați în cadrul entității de audit;
- k) numele și prenumele membrilor organului executiv;
- l) informația privind apartenența entității de audit la o rețea și indicarea paginii web oficiale a acesteia, după caz.

(3) Un extras din Registrul public al entităților de audit, cuprinzând informația prevăzută la alin.(2) lit.c)–f), h)–j), se plasează lunar pe pagina web oficială a Consiliului.

(4) În cazul în care datele stipulate la alin.(2) lit.e), f) și j)–l) s-au modificat, entitatea de audit este obligată să prezinte o declarație pe propria răspundere în acest sens, în termen de 30 de zile de la data modificării, anexînd copiile documentelor confirmative, pentru a actualiza informația din Registrul public al entităților de audit. Formatul și conținutul declarației sînt stabilite de către Consiliu.

(5) În cazul încetării activității, entitatea de audit este radiată din Registrul public al entităților de audit în baza art.17.

Secțiunea a 2-a

Cerințele generale privind eliberarea și retragerea certificatului de calificare al auditorului.

Suspendarea, încetarea și reluarea activității auditorului și a entității de audit. Reperfectarea și eliberarea duplicatului certificatului de calificare al auditorului

Articolul 11. Eliberarea certificatului de calificare al auditorului

(1) Persoana care a susținut examenul pentru obținerea calificării profesionale de auditor primește certificat de calificare al auditorului. Termenul de valabilitate a certificatului este nelimitat.

(2) Certificatul de calificare al auditorului se eliberează de către Consiliu în termen de pînă la 15 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei de către Comisia de certificare a auditorilor, care trebuie să fie adoptată într-un termen de 15 zile lucrătoare de la data susținerii examenului, și va cuprinde:

- a) stema de stat;
- b) seria și numărul;
- c) numele și prenumele titularului;
- d) denumirea organului emitent;
- e) numărul și data deciziei Comisiei de certificare a auditorilor;
- f) semnătura președintelui și a secretarului Comisiei de certificare a auditorilor;
- g) numărul individual al auditorului;
- h) data înregistrării certificatului;
- i) fotografia titularului;

j) ștampila Consiliului.

Articolul 12. Retragera certificatului de calificare al auditorului

(1) Certificatul de calificare al auditorului se retrage de către Consiliu în cazul în care:

- a) certificatul a fost obținut pe bază de documente false ori au fost depistate date neautentice în documentele prezentate – de la data adoptării deciziei de retragere;
- b) titularul certificatului a fost recunoscut vinovat de comiterea cu intenție a unei infracțiuni – de la data la care hotărîrea judecătorească devine irevocabilă;
- c) titularului certificatului i s-au aplicat măsuri disciplinare în baza art.42 alin.(2) lit.e) – de la data adoptării deciziei privind aplicarea măsurilor disciplinare.

(2) Decizia de retragere a certificatului de calificare al auditorului se aduce la cunoștința titularului de către Consiliu în termen de 5 zile lucrătoare de la data adoptării acesteia.

(3) Persoana căreia i s-a retras certificatul de calificare al auditorului în baza alin.(1) lit.a) are dreptul să susțină examenul pentru obținerea calificării profesionale de auditor peste 5 ani de la data adoptării deciziei de retragere a certificatului.

Articolul 13. Suspendarea activității auditorului

(1) Activitatea auditorului se suspendă de către Consiliu în cazul în care acesta:

- a) deține o funcție publică incompatibilă cu efectuarea auditului, conform legislației;
- b) depune o cerere de suspendare a activității sale – de la data depunerii acesteia sau de la o dată ulterioară indicată în cerere;
- c) are aplicată măsura disciplinară prevăzută la art.42 alin.(2) lit.d) – de la data adoptării deciziei.

(2) În cazul prevăzut la alin.(1) lit.a), în termen de 30 de zile, auditorul depune o cerere de suspendare a activității de la data apariției situației de incompatibilitate.

Articolul 14. Încetarea activității auditorului

Activitatea auditorului încetează:

- a) de la data depunerii de către acesta a cererii de încetare a activității sau de la o dată ulterioară indicată în cerere;
- b) de la data retragerii certificatului de calificare al auditorului, în baza prevederilor art.12 alin.(1);
- c) ca urmare a decesului auditorului.

Articolul 15. Reluarea activității auditorului

(1) Dacă condițiile care au condus la suspendarea activității auditorului conform art.13 au dispărut, auditorul își poate relua activitatea.

(2) În cazul dispariției situației de incompatibilitate prevăzute la art.13 alin.(1) lit.a) sau al reluării activității suspendate conform art.13 alin.(1) lit.b), auditorul înștiințează, în termen de 30 de zile, Consiliul cu privire la reluarea activității.

Articolul 16. Suspendarea activității de audit efectuate de către entitatea de audit

Consiliul suspendă activitatea de audit efectuată de către entitatea de audit în cazul în care:

- a) organul executiv al entității depune o cerere de suspendare a activității – de la data depunerii cererii acesteia sau de la o dată ulterioară indicată în cerere;

b) entităţii i-a fost aplicată măsura disciplinară prevăzută la art.42 alin.(2) lit.d) – de la data adoptării deciziei;

c) activitatea tuturor auditorilor entităţii este suspendată în baza art.13 alin.(1).

Articolul 17. Încetarea activităţii de audit efectuate de către entitatea de audit

Activitatea de audit efectuată de către entitatea de audit încetează în cazul în care:

a) organul executiv al acesteia depune o cerere de încetare a activităţii în calitate de entitate de audit – de la data depunerii cererii sau de la data indicată în aceasta;

b) aceasta este radiată din Registrul de stat al persoanelor juridice;

c) acesteia i-a fost aplicată măsura disciplinară prevăzută la art.42 alin.(2) lit.f) – de la data adoptării deciziei.

Articolul 18. Reluarea activităţii entităţii de audit

Activitatea entităţii de audit este reluată la expirarea termenului de suspendare a activităţii acesteia în conformitate cu art.16.

Articolul 19. Reperfectarea şi eliberarea duplicatului de pe certificatul de calificare al auditorului

Reperfectarea şi eliberarea duplicatului certificatului de calificare al auditorului se efectuează conform [Legii nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător.

Capitolul IV **CERINŢE PROFESIONALE**

Articolul 20. Etica profesională

(1) Principiile de etică profesională sînt următoarele:

a) integritate;

b) obiectivitate;

c) competenţă profesională şi atenţia cuvenită;

d) confidenţialitate;

e) comportamentul profesional.

(2) Principiile de etică profesională se aplică conform Codului etic.

(3) Auditorul face uz de scepticismul profesional în procesul efectuării auditului, inclusiv la evaluarea estimărilor privind valorile juste, la verificarea deprecierilor activelor, a provizioanelor şi a fluxurilor de numerar viitoare relevante pentru continuitatea activităţii entităţii auditate.

Articolul 21. Independenţa şi garanţiile independenţei

(1) Pentru respectarea cerinţei de independenţă în exercitarea profesiei, auditorul se conduce de prezenta lege, de standardele de audit şi de Codul etic.

(2) Membrii organului executiv şi fondatorii/acţionarii entităţii de audit ori ai entităţii afiliate nu intervin în efectuarea auditului sub nicio formă care ar limita independenţa şi obiectivitatea auditorului.

(3) Cerinţa de independenţă a auditorului este încălcată în cazul:

a) implicării, directe sau indirecte, a acestuia în activitatea entităţii auditate în calitate de fondator, de persoană cu funcţie de răspundere şi/sau în cazul participării acestuia în afacerile economico-financiare ale entităţii auditate;

b) exercitării de către acesta a funcțiilor manageriale sau a altor funcții în cadrul entității auditate pe parcursul perioadei auditate sau în ultimii 3 ani de până la efectuarea auditului;

c) acceptării de către acesta a unor bunuri și servicii în calitate de cadouri, precum și a unei cordialități și ospitalități exagerate din partea entității auditate;

d) efectuării auditului de către unul și același auditor mai mult de 7 ani consecutivi la aceeași entitate auditată. Auditorul care a efectuat auditul la o entitate în decurs de 7 ani consecutivi poate efectua auditul la aceeași entitate doar după expirarea a 2 ani de la ultimul audit;

e) existenței unor relații de rudenie de până la gradul al III-lea, inclusiv a unor relații de afinitate ale auditorului cu fondatorii/acționarii și cu membrii organului de conducere al entității auditate;

f) altor situații prevăzute de Codul etic.

(4) Imixtiunea în exercitarea profesiei de auditor, influența asupra auditului, asupra raportului și a documentelor de lucru ale auditorului sînt interzise.

(5) Auditorul poate fi audiat referitor la esența relațiilor sale cu entitatea auditată în cadrul proceselor penale, civile și contravenționale.

(6) Onorariile de audit vor fi independente de evenimentele bazate pe condiționări sau pe eventualități neprevăzute ori bazate pe faptul că entitatea de audit prestează și alte servicii entității auditate.

(7) Entitatea de audit care efectuează auditul la entitatea auditată nu are dreptul să presteze concomitent, în aceeași perioadă de gestiune, următoarele servicii:

a) servicii fiscale, inclusiv:

– întocmirea declarațiilor fiscale;

– calcularea impozitelor și a taxelor;

– de consultanță fiscală;

– asistență în cadrul verificărilor efectuate de către autoritățile fiscale;

b) servicii de consultanță care prevăd participarea la gestiunea entității auditate sau la procesul decizional al acesteia, inclusiv:

– de asistență în domeniul managementului;

– de asistență în administrare, reorganizare și lichidare;

c) servicii de organizare, restabilire, ținere a contabilității și de întocmire a situațiilor financiare;

d) servicii de elaborare și implementare a procedurilor de control intern, de gestionare a riscurilor privind întocmirea și/sau verificarea informațiilor financiare și a sistemelor informaționale aferente;

e) servicii de executare a funcției de audit intern sau a funcției cenzorului/comisiei de cenzori.

Articolul 22. Confidențialitatea și secretul profesional

(1) Auditorul și entitatea de audit respectă confidențialitatea și secretul profesional privind informațiile referitoare la activitatea entității auditate, obținute în timpul exercitării auditului. Obligația de a respecta confidențialitatea și secretul profesional rămîne în vigoare și după încetarea contractului de audit.

(2) Auditorul și entitatea de audit asigură respectarea confidențialității și a secretului profesional și din partea personalului care își desfășoară activitatea sub controlul său, precum și din partea persoanelor care oferă consultanță și asistență.

(3) Nu se consideră încălcare a principiului confidențialității și a secretului profesional prezentarea informațiilor:

- a) la solicitarea instanței judecătorești și a organului de urmărire penală;
- b) în cazul efectuării controlului extern al calității de către Consiliu;
- c) în cazul în care prezentarea informațiilor este autorizată de către entitatea auditată;
- d) în alte cazuri prevăzute de legislație.

Articolul 23. Organizarea activității entității de audit

(1) Entitatea de audit elaborează politici și proceduri care prevăd că acționarii/asociații, precum și membrii consiliului, ai organului executiv sau ai organului de supraveghere ai entității de audit nu influențează desfășurarea auditului și nu pun în pericol independența și obiectivitatea auditorului care efectuează auditul în numele entității de audit.

(2) Entitatea de audit este obligată să efectueze auditul în conformitate cu standardele de audit și cu prevederile prezentei legi.

(3) Entitatea de audit aplică:

- a) proceduri administrative și contabile sigure;
- b) proceduri interne de control al calității;
- c) proceduri eficiente de evaluare a riscurilor;
- d) măsuri de protecție și de control al sistemelor de prelucrare a informațiilor;
- e) politici de remunerare și de stimulare a auditorilor;
- f) alte proceduri de organizare a activității, prevăzute de standardele de audit și de standardele de control al calității.

(4) Entitatea de audit desemnează un auditor/partener responsabil de misiunea de audit, de emiterea raportului auditorului, de întocmirea dosarului de audit și pune la dispoziția acestuia resursele necesare și personal competent pentru îndeplinirea obligațiilor. Auditorul/partenerul responsabil de misiune este obligat să participe la efectuarea auditului.

(5) Entitatea de audit organizează evidența entităților auditate, inclusiv a informațiilor ce țin de:

- a) denumirea și adresa entității;
- b) numele auditorului responsabil de misiunea de audit;
- c) onorariile percepute pentru audit și onorariile percepute pentru alte servicii, după caz, pentru fiecare perioadă de gestiune.

Articolul 24. Controlul intern al calității

(1) În vederea asigurării calității auditului, entitatea de audit elaborează, aprobă și respectă politicile și procedurile de control al calității auditului în conformitate cu prezenta lege, cu standardele de audit, cu standardele de control al calității și cu Codul etic.

(2) Politicile și procedurile de control al calității auditului se aprobă printr-un act (ordin, dispoziție) emis de către organul executiv al entității de audit și se aduc la cunoștința personalului entității.

(3) Entitatea de audit desemnează un auditor responsabil pentru controlul intern al calității auditului.

(4) Entitatea de audit întocmește și prezintă Consiliului, în termen de 4 luni de la sfârșitul fiecărei perioade de gestiune, raportul privind respectarea procedurilor de control al calității auditului. Formatul și conținutul raportului sînt stabilite de către Consiliu.

(5) Controlul calității misiunii de audit se efectuează la entitățile de audit care au efectuat auditul la entitățile de interes public și la entitățile mari, stabilite conform [Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017](#), pînă la emiterea raportului auditorului sau a raportului suplimentar adresat comitetului de audit, după caz.

(6) Controlul calității misiunii de audit se efectuează de către un auditor/partener care nu a participat la efectuarea auditului în cauză sau de către o altă entitate de audit pe bază de contract, păstrînd confidențialitatea și secretul profesional.

(7) Entitatea de audit evaluează anual eficacitatea politicilor și a procedurilor de control al calității auditului, ține evidența evaluărilor și a măsurilor propuse pentru eficientizarea controlului intern al calității auditului.

Articolul 25. Dosarul de audit

(1) Entitatea de audit întocmește un dosar de audit pentru fiecare misiune de audit, care cuprinde:

- a) documentele și informațiile care stau la baza raportului auditorului;
- b) documentele menționate la art.27 alin.(4);
- c) alte documente pe care entitatea de audit le consideră relevante.

(2) Dosarul de audit se întocmește în termen de cel mult 60 de zile de la data semnării raportului auditorului și se păstrează la entitatea de audit pentru cel puțin 5 ani.

Articolul 26. Asigurarea riscului de audit

(1) Entitatea de audit este obligată să asigure riscul de audit pentru prejudiciul cauzat entității auditate, solicitantului auditului, ca urmare a exprimării unei opinii de audit necorespunzătoare, în cazul în care situațiile financiare conțin denaturări semnificative.

(2) Pentru asigurarea riscului de audit, entitatea de audit întreprinde, după caz, următoarele măsuri:

a) încheie cu asigurătorul un contract de asigurare de răspundere civilă pentru posibilele riscuri de activitate profesională, obiectul asigurării fiind contractul de audit sau auditul;

b) constituie provizioane în mărime de minimum 15% din venitul din vânzări în perioada de gestiune aferentă auditului.

(3) În cazul efectuării auditului la entitățile de interes public, entitatea de audit asigură riscul de audit conform prevederii alin.(2) lit.a).

(4) În cazul efectuării auditului la alte entități decît cele de interes public, entitatea de audit asigură riscul de audit conform alin.(2) lit.a) și/sau b).

(5) Modul de asigurare a riscului de audit este stabilit de către Ministerul Finanțelor.

Capitolul V AUDIT ȘI RAPORTARE

Articolul 27. Efectuarea auditului

(1) Adunarea generală a acționarilor/asociaților și fondatorul entității auditate au atribuția de a confirma entitatea de audit care va efectua auditul și de a stabili onorariul pentru aceste servicii. Orice imixtiune în procesul de selectare și confirmare a entității de audit se interzice.

(2) Raporturile dintre entitatea de audit și entitatea auditată sau solicitantul auditului se reglementează prin contractul de audit, încheiat conform legislației civile.

(3) Contractul de audit se încheie în scris și, pe lângă cerințele prevăzute de legislația civilă, va conține obiectivul și sfera de aplicare a auditului.

(4) Pentru acceptarea sau continuarea auditului, entitatea de audit verifică și documentează dacă:

a) dispune de personal competent, de timp și de resurse suficiente pentru efectuarea auditului;

b) respectă principiile de independență și obiectivitate;

c) există amenințări asupra independenței și dacă sînt periclitate măsurile de protecție care se aplică pentru a exclude sau a reduce aceste amenințări.

(5) Pentru efectuarea auditului la entitățile de interes public și la entitățile mari, stabilite conform [Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017](#), sau la alte întreprinderi de stat și societăți pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social, entitatea de audit trebuie să aibă în calitate de angajați nu mai puțin de doi auditori.

(6) În cazul auditului situațiilor financiare consolidate ale unui grup de entități, auditorul grupului este responsabil de:

a) întocmirea raportului auditorului sau, după caz, a raportului suplimentar adresat comitetului de audit;

b) documentele de lucru ale grupului de entități.

(7) Contractul de audit poate fi reziliat dacă se încalcă obligațiile prevăzute de legislație și de contractul de audit. Divergențele de opinii cu privire la reglementările contabile sau la procedurile de audit nu reprezintă temei pentru rezilierea contractului.

Articolul 28. Raportul auditorului

(1) Raportul auditorului conține opinia acestuia cu privire la măsura în care situațiile financiare auditate sînt întocmite din toate punctele de vedere semnificative conform cadrului general de raportare financiară. Opinia auditorului poate fi nemodificată sau modificată, respectiv, poate fi opinie cu rezerve, opinie contrară sau acesta poate fi în imposibilitatea de a exprima o opinie.

(2) Raportul auditorului se întocmește respectînd standardele de audit.

(3) În cazul auditului la entitățile de interes public, la entitățile mari și la entitățile mijlocii, stabilite conform [Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017](#), raportul auditorului conține suplimentar:

a) avizul auditorului privind coerența dintre raportul conducerii și situațiile financiare pentru aceeași perioadă de gestiune și corespunderea acestuia cu prevederile legislației;

b) declarația cu privire la faptul că, pe parcursul auditului, s-au identificat informații eronate semnificative prezentate în raportul conducerii, indicînd natura acestora.

Articolul 29. Raportul privind transparența

(1) Entitățile de audit care efectuează auditul la entitățile de interes public prezintă Consiliului și publică pe propriile pagini web oficiale, în termen de 4 luni de la sfîrșitul fiecărei perioade de gestiune, raportul privind transparența, care rămîne disponibil minimum 5 ani de la data publicării.

(2) Conținutul raportului privind transparența este stabilit de către Consiliu.

Capitolul VI

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE AUDITORULUI, ALE ENTITĂȚII DE AUDIT ȘI ALE ENTITĂȚII AUDITATE

Articolul 30. Drepturile auditorului și ale entității de audit

- (1) Auditorul are dreptul:
- a) să aleagă metoda de efectuare a auditului, conform standardelor de audit;
  - b) să planifice în mod independent efectuarea auditului;
  - c) să solicite de la conducerea entității auditate informații și explicații verbale și scrise;
  - d) să beneficieze de serviciile experților, ale specialiștilor și ale altor persoane, ale căror cunoștințe sînt necesare în efectuarea auditului.
- (2) Entitatea de audit are dreptul:
- a) să refuze efectuarea auditului prin rezilierea contractului de audit dacă entitatea auditată:
    - nu a prezentat documentele necesare în termenul solicitat ori a prezentat documente care conțin date incomplete sau eronate;
    - nu a eliminat impedimentele apărute în procesul auditului;
    - intervine în acțiunile auditorilor;
  - b) să aplice actualizările Codului etic, ale standardelor de audit, ale standardelor de control al calității și ale standardelor conexe pînă la acceptarea acestora conform modului stabilit la art.35 alin.(1), înștiințînd ulterior Consiliul privind data aplicării.

Articolul 31. Obligațiile auditorului și ale entității de audit

- (1) Auditorul este obligat:
- a) să efectueze auditul în conformitate cu prevederile standardelor de audit și ale legislației;
  - b) să respecte condițiile contractului de audit;
  - c) să notifice proprietarul entității auditate, solicitantul auditului și/sau conducătorul entității auditate cu privire la denaturările semnificative depistate și acțiunile recomandate în urma efectuării auditului;
  - d) să renunțe la efectuarea auditului dacă se încalcă principiul independenței auditorului;
  - e) să-și ridice nivelul de calificare, începînd cu anul următor anului înregistrării în Registrul public al auditorilor, urmînd un curs de instruire cu durata de 40 de ore academice, pe o perioadă de 12 luni consecutive, cu excepția perioadei de suspendare a activității în baza art.13 alin.(1) lit.a) și b), conform modului stabilit de către Consiliu;
  - f) să nu fie membru în consiliu, în organul executiv, în organul de supraveghere sau în comitetul de audit al entității auditate pînă la expirarea perioadei de 2 ani după efectuarea auditului;
  - g) să achite:
    - plata unică pentru înregistrarea în Registrul public al auditorilor;
    - cotizația anuală, cu excepția perioadei de suspendare a activității conform art.13 alin.(1) lit.a) și b).
- (2) Entitatea de audit este obligată:
- a) să efectueze auditul în conformitate cu prevederile standardelor de audit și ale legislației;
  - b) să respecte condițiile contractului de audit;
  - c) să respecte cerințele privind controlul calității auditului;
  - d) să prezinte adunării generale a acționarilor/asociaților și fondatorului entității auditate raportul auditorului, precum și informația privind denaturările depistate, dezvăluită într-o scrisoare adresată conducerii, conform standardelor de audit;
  - e) să prezinte anual entității auditate sau comitetului de audit declarația privind respectarea cerinței de independență;
  - f) să discute cu entitatea auditată și, după caz, cu comitetul de audit despre amenințările privind nerespectarea cerinței de independență și măsurile aplicate pentru reducerea acestora, documentate în conformitate cu art.25 alin.(1);

g) să înștiințeze entitatea auditată cu privire la nereguli, inclusiv la fraudele care s-au produs ori se pot produce, pentru ca entitatea auditată să ia măsurile necesare în vederea soluționării sau prevenirii acestora;

h) să informeze organele competente, conform prevederilor legislației, cu privire la activitățile sau la tranzacțiile suspecte, inclusiv la fraudele și încălcările care au fost depistate la entitatea auditată;

i) să achite:

– plata unică pentru înregistrarea în Registrul public al entităților de audit;

– plata anuală pentru emiterea raportului auditorului;

j) în cazul înlocuirii cu o altă entitate de audit, să prezinte, la solicitarea noii entități de audit, documentele relevante pentru efectuarea auditului;

k) să informeze Consiliul despre rezilierea contractului de audit în conformitate cu art.27 alin.(7).

Articolul 32. Drepturile entității auditate

Entitatea auditată are dreptul:

a) să primească de la entitatea de audit/de la auditor o informație completă despre cerințele standardelor de audit, ale legislației referitoare la efectuarea auditului și ale altor acte pe care se bazează auditorul în exprimarea opiniei asupra situațiilor financiare;

b) să primească de la entitatea de audit/de la auditor recomandări privind înlăturarea cazurilor de încălcare a cerințelor actelor normative;

c) să sesizeze Consiliul și alte organe competente în cazul depistării încălcărilor legislației în domeniul auditului comise de auditori.

Articolul 33. Obligațiile entității auditate

Entitatea auditată este obligată:

a) să creeze condiții pentru efectuarea auditului, să prezinte informația solicitată și explicațiile verbale și scrise necesare;

b) să nu intervină în acțiunile entității de audit, ale auditorului în scopul limitării informației necesare pentru efectuarea auditului;

c) să solicite, în formă scrisă, persoanelor terțe, din numele său, la cerința entității de audit/a auditorului, informația necesară;

d) să respecte condițiile contractului de audit.

Capitolul VII REGLEMENTAREA AUDITULUI

Articolul 34. Organul de reglementare

Organul de reglementare în domeniul auditului în sectorul corporativ este Ministerul Finanțelor.

Articolul 35. Funcțiile și atribuțiile organului de reglementare

(1) Ministerul Finanțelor este responsabil de acceptarea, de publicarea standardelor de audit, a standardelor de control al calității, a standardelor conexe și a Codului etic în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și de plasarea acestora pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor. Standardele de audit, standardele de control al calității, standardele conexe și Codul etic se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova periodic, în funcție de volumul actualizărilor efectuate.

Standardele de audit, standardele de control al calității, standardele conexe, Codul etic și actualizările aferente se plasează pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor în termen de o lună de la data recepționării acestora.

(2) Ministerul Finanțelor are următoarele atribuții:

- a) elaborează, aprobă și publică acte normative de reglementare a auditului în sectorul corporativ;
- b) reprezintă interesele Republicii Moldova în organizațiile internaționale în domeniul auditului;
- c) acordă asistență metodologică în domeniul auditului în sectorul corporativ;
- d) colaborează cu Consiliul în activitatea de reglementare a auditului, inclusiv prin schimb reciproc de informații;
- e) avizează proiectele actelor normative elaborate de către Consiliu.

Capitolul VIII SUPRAVEGHEREA AUDITULUI

Secțiunea 1

Consiliul de supraveghere publică a auditului

Articolul 36. Organul de supraveghere

(1) Organul de supraveghere publică a auditului este Consiliul, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale Regulamentului de activitate al Consiliului, aprobat de către Guvern.

(2) Toți auditorii și toate entitățile de audit constituie obiectul supravegherii publice.

Articolul 37. Statutul juridic, funcțiile și atribuțiile

(1) Consiliul este o instituție publică autonomă, cu statut de persoană juridică, responsabilă pentru supravegherea publică a auditului.

(2) Consiliul dispune de un buget autonom, de conturi bancare în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor și își desfășoară activitatea în baza principiilor de autogestiune.

(3) Consiliul îndeplinește următoarele funcții:

- a) de înregistrare a stagiilor și de monitorizare a stagiului;
- b) de certificare și de înregistrare a auditorilor;
- c) de înregistrare a entităților de audit;
- d) de monitorizare a instruirii profesionale continue;
- e) de asigurare a calității auditului;
- f) de investigare și de aplicare a măsurilor disciplinare auditorilor și entităților de audit conform art.42 alin.(2) și (3);
- g) de elaborare și de aprobare a actelor normative în vederea exercitării funcției de supraveghere publică.

(4) Consiliul are următoarele atribuții:

- a) elaborează recomandări pentru ameliorarea sistemului de instruire profesională continuă a auditorilor;
- b) organizează procesul de certificare a auditorilor;
- c) stabilește cerințe minime pentru executarea programului de pregătire a stagiului în audit;
- d) examinează solicitările aferente supravegherii publice a auditului, inclusiv privind calitatea efectuării auditului;

- e) adoptă decizii privind aplicarea măsurilor disciplinare auditorilor și entităților de audit;
- f) supraveghează și controlează activitatea stagiarilor în audit, auditorilor și entităților de audit;
- g) elaborează acte normative în vederea exercitării funcției de supraveghere publică;
- h) angajează specialiști în componența Consiliului;
- i) ține Registrul public al auditorilor și Registrul public al entităților de audit;
- j) ține, în modul stabilit, și plasează pe pagina web oficială a Consiliului lista organizațiilor și a instituțiilor de instruire profesională continuă a auditorilor;
- k) efectuează controlul extern al calității auditului;
- l) colaborează cu Ministerul Finanțelor, cu alte autorități publice și cu asociațiile profesionale;
- m) colaborează cu autoritățile internaționale de supraveghere publică a auditului.

(5) Consiliul are dreptul de a delega organizațiilor profesionale din domeniul auditului funcția de control extern al calității auditului membrilor lor – entităților de audit – care efectuează auditul la entitățile ce nu sînt de interes public, în modul stabilit de Regulamentul de activitate al Consiliului.

Articolul 38. Structura organizatorică

(1) Organele de conducere ale Consiliului sînt comitetul de supraveghere a auditului (în continuare – *comitet*) și directorul executiv (în continuare – *director*).

(2) Componența nominală a comitetului se aprobă pe un termen de 3 ani, conform procedurilor stabilite în Regulamentul de activitate al Consiliului. Acesta este format din 7 membri nepracticieni care posedă cunoștințe în domeniul economic sau în cel juridic și are următoarea componență: 2 reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, un reprezentant al Băncii Naționale a Moldovei, un reprezentant al Curții de Conturi, un reprezentant al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, un reprezentant al mediului de afaceri și un reprezentant al mediului academic specializat în audit. Modul de desemnare a membrilor comitetului și activitatea acestora sînt stabilite de Regulamentul de activitate al Consiliului, aprobat de către Guvern.

(3) Membrii comitetului au dreptul la o remunerație în mărime de 10% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern, pentru participarea în cadrul unei ședințe a comitetului.

(4) Comitetul este condus de un președinte, ales de membrii comitetului, prin vot secret, din rîndul membrilor comitetului.

(5) Comitetul are următoarele atribuții:

- a) adoptă decizii în vederea exercitării funcțiilor Consiliului;
- b) examinează și aprobă proiectul bugetului, executarea bugetului, planul anual de activitate, planul semestrial de control extern al calității, raportul anual de activitate ale Consiliului;
- c) organizează concursul pentru suplinirea funcției de director;
- d) numește și eliberează din funcție directorul;
- e) numește în funcție, pe bază de concurs, și eliberează din funcție personalul Consiliului;
- f) aprobă statele de personal ale Consiliului;
- g) examinează experiența acumulată de către persoanele prevăzute la art.4 alin.(2) pentru scutirea de la stagiul în audit;
- h) stabilește mărimea tarifelor prevăzute la art.39 alin.(3) lit.k);
- i) are alte atribuții prevăzute de Regulamentul de activitate al Consiliului.

(6) Directorul se numește pe bază de concurs, este nepractician și are o vechime în muncă de cel puțin 10 ani în domeniul economic sau în cel juridic.

(7) Directorul este numit în funcție pentru un termen de 4 ani, cu posibilitatea de a exercita două mandate consecutive.

(8) Directorul își încetează activitatea la expirarea mandatului, la cerere, în caz de deces sau în alte cazuri prevăzute de legislație.

(9) Directorul are următoarele atribuții:

a) reprezintă Consiliul în relațiile cu autoritățile publice, cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate;

b) organizează activitatea Consiliului;

c) asigură executarea deciziilor comitetului;

d) administrează patrimoniul Consiliului;

e) alte atribuții prevăzute de Regulamentul de activitate al Consiliului.

Articolul 39. Finanțarea Consiliului

(1) Consiliul este finanțat din plățile și cotizațiile efectuate de auditori și de entitățile de audit, din subvenții de la bugetul de stat primite prin intermediul Ministerului Finanțelor și din alte surse prevăzute la alin.(3).

(2) Sursele de finanțare și modul lor de utilizare se stabilesc prin bugetul de venituri și cheltuieli, care se aprobă, pentru anul următor, de către Guvern pînă la data de 1 noiembrie.

(3) Finanțarea Consiliului este asigurată din:

a) plata anuală în mărime de un salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern, pentru fiecare raport al auditorului emis pentru auditul situațiilor financiare individuale la entitățile de interes public și la entitățile mari;

b) plata anuală în mărime de 0,2 din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern, pentru fiecare raport al auditorului emis pentru auditul situațiilor financiare individuale la alte entități decît la entitățile de interes public și la entitățile mari supuse auditului obligatoriu și solicitat;

c) plata anuală în mărime de 0,5 din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern, pentru fiecare raport al auditorului emis pentru auditul situațiilor financiare consolidate;

d) plata în mărime de 0,2 din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern, pentru admiterea la probele scrise ale examenului pentru obținerea calificării profesionale de auditor;

e) cotizațiile anuale ale auditorilor în mărime de 0,1 din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern;

f) cotizațiile anuale ale stagiariilor în mărime de 0,05 din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern;

g) plata pentru recunoașterea certificatului internațional în domeniul contabilității și auditului în mărime de 0,1 din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern;

h) plata unică în mărime de 0,1 din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern, pentru înregistrarea auditorilor în Registrul public al auditorilor;

i) plata unică în mărime de 0,2 din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern, pentru înregistrarea entităților de audit în Registrul public al entităților de audit;

- j) subvențiile de la bugetul de stat;
- k) tarifele stabilite pentru serviciile prestate în conformitate cu legislația;
- l) încasări obținute din vânzarea publicațiilor proprii;
- m) alte surse neinterzise de legislație.

(4) Plățile și cotizațiile prevăzute la alin.(3) se transferă, în termenele stabilite prin actele normative ale Consiliului, în contul curent al Consiliului. Consiliul are dreptul unic de a utiliza mijloacele de pe contul său. Soldul mijloacelor acumulate și neutilizate pe parcursul perioadei de gestiune rămâne disponibil pe contul Consiliului pentru perioadele de gestiune următoare.

(5) Controlul activității economico-financiare a Consiliului este efectuat de către organele abilitate, conform legislației.

Articolul 40. Transparența activității

(1) Consiliul elaborează raportul anual de activitate, care se aprobă de Comitet.

(2) Consiliul asigură transparența activității și plasează pe pagina web oficială:

- a) planul anual de activitate;
- b) planul semestrial de control extern al calității;
- c) deciziile comitetului;
- d) raportul anual de activitate și alte informații care reflectă activitatea desfășurată de Consiliu;
- e) bugetul anual și executarea acestuia;
- f) actele normative în vederea exercitării funcției de supraveghere publică.

Secțiunea a 2-a

Asigurarea calității. Investigații și măsuri disciplinare

Articolul 41. Controlul extern al calității

(1) Controlul extern al calității se efectuează de către Consiliu în scopul gestionării sistemului de asigurare a calității auditului, precum și în vederea constatării existenței și a modului de aplicare:

- a) a politicilor și a procedurilor de control al calității auditului la nivel de entitate de audit;
- b) a politicilor și a procedurilor de control al calității auditului la nivel de misiune de audit.

(2) Raportul anual de activitate al Consiliului include informația generală privind constatările și măsurile disciplinare aplicate auditorilor și entităților de audit.

(3) Fiecare entitate de audit este supusă controlului extern al calității cel puțin o dată la 6 ani, iar entitățile care efectuează auditul la entitățile de interes public – cel puțin o dată la 3 ani.

(4) Modul de efectuare a controlului extern al calității și de aplicare a măsurilor disciplinare este stabilit în Regulamentul privind controlul extern al calității auditului, aprobat de către Consiliu.

Articolul 42. Tipurile de măsuri disciplinare și modul de aplicare

(1) Consiliul utilizează sisteme eficiente de investigații și măsuri disciplinare pentru a detecta, a corecta și a preveni efectuarea necorespunzătoare a auditului și, în conformitate cu alin.(2) și (3), aplică măsuri disciplinare auditorilor și entităților de audit.

(2) Auditorilor și entităților de audit li se aplică următoarele măsuri disciplinare:

- a) avertisment scris;
- b) mustrare scrisă;

- c) declararea raportului auditorului ca fiind necorespunzător cerințelor prezentei legi și standardelor de audit;
  - d) suspendarea activității entității de audit sau a auditorului pentru efectuarea auditului pe o perioadă cuprinsă între 1 și 3 ani;
  - e) retragerea certificatului de calificare al auditorului;
  - f) radierea entității de audit din Registrul public al entităților de audit.
- (3) Entităților de audit și auditorilor li se aplică măsuri disciplinare în urma:
- a) efectuării auditului concomitent cu serviciile menționate la art.21 alin.(7);
  - b) comiterii încălcărilor în procesul efectuării auditului, inclusiv a lipsei probelor de audit pentru emiterea concluziilor pe care se bazează opinia auditorului;
  - c) nerespectării prevederilor art.8;
  - d) neachitării plăților și a cotizațiilor stipulate la art.39;
  - e) constatării unor neconformități în urma efectuării controlului extern al calității;
  - f) încălcării cerințelor de instruire profesională continuă stipulate la art.31 alin.(1) lit.e);
  - g) neprezentării raportului privind transparența și a raportului privind respectarea procedurilor de control al calității auditului;
  - h) neplasării pe pagina web oficială proprie a raportului privind transparența;
  - i) neprezentării informației prevăzute la art.7 alin.(4) și art.10 alin.(4).
- (4) La aplicarea măsurilor disciplinare se ține cont de gravitatea și durata încălcării, de circumstanțele în care a fost comisă încălcarea și gradul de răspundere a persoanei, de activitatea și comportamentul anterior al auditorului sau al entității de audit, inclusiv de existența unor încălcări anterioare. Auditorul și entitatea de audit au dreptul să prezinte explicații, documente sau probe privind încălcările depistate în curs de examinare.

[Art.42 modificat prin Legea nr.234 din 08.11.2018, în vigoare 01.01.2019]

Articolul 43. Contestarea și publicarea deciziilor Consiliului privind aplicarea măsurilor disciplinare

(1) Decizia Consiliului privind aplicarea măsurilor disciplinare auditorului sau entității de audit poate fi contestată în instanța de contencios administrativ, conform legislației.

(2) Deciziile Consiliului privind aplicarea măsurilor disciplinare se aduc la cunoștința auditorilor, a entităților de audit vizate și sînt executorii de la data emiterii, însă vor fi plasate pe pagina web oficială a Consiliului doar după expirarea termenului de atac.

Capitolul IX COMITETUL DE AUDIT

Articolul 44. Constituirea comitetului de audit

(1) Entitatea de interes public este obligată să constituie un comitet de audit.

(2) Comitetul de audit se constituie din minimum 3 membri desemnați de adunarea generală a acționarilor sau de către fondator pe un termen de 3 ani. Una și aceeași persoană poate fi aleasă în calitate de membru al comitetului de audit pentru cel mult 2 termene consecutive.

(3) Comitetul de audit este subordonat adunării generale a acționarilor sau fondatorului.

(4) Membrii comitetului de audit au competențe în domeniul în care își desfășoară activitatea entitatea de interes public, iar cel puțin un membru are competențe în domeniul contabilității și/sau al auditului.

(5) Membrii comitetului de audit nu sînt membri ai organului executiv sau de supraveghere a entității de interes public, nu au efectuat auditul la entitatea de interes public cel puțin 3 ani pînă

la numirea în calitate de membru al comitetului de audit și nu efectuează audit pe parcursul perioadei de exercitare a funcției de membru al comitetului de audit.

(6) Președintele comitetului de audit se alege de către adunarea generală a acționarilor sau de către fondator dintre membrii acestuia.

(7) Comitetul de audit își desfășoară activitatea în baza prevederilor prezentei legi și a regulamentului aprobat de către adunarea generală a acționarilor sau de către fondator.

Articolul 45. Atribuțiile comitetului de audit

Comitetul de audit are următoarele atribuții:

a) informează consiliul entității de interes public auditate despre rezultatele auditului și despre contribuțiile acestuia la integritatea raportării financiare;

b) monitorizează procesul de raportare financiară;

c) monitorizează eficiența sistemului de control intern, de audit intern, după caz, și de management al riscurilor din cadrul entității de interes public auditate;

d) monitorizează auditul situațiilor financiare individuale și al situațiilor financiare consolidate;

e) verifică și monitorizează independența auditorilor/entității de audit care efectuează auditul situațiilor financiare și/sau prestează servicii care nu sînt de audit entității de interes public;

f) recomandă entitatea de audit care urmează a fi confirmată pentru efectuarea auditului în conformitate cu art.27 și monitorizează procedura de selectare a acesteia;

g) prezintă adunării generale a acționarilor/fondatorului raportul anual de activitate, care cuprinde declarația privind respectarea cerinței de independență, precum și realizarea atribuțiilor prevăzute la lit.a)–f).

(2) Prevederile art.44 și 45 nu sînt aplicabile băncilor. Particularitățile constituirii, atribuțiile, funcțiile și responsabilitățile comitetului de audit la bănci și cerințele față de membrii acestora sînt stabilite în [Legea nr.202/2017](#) privind activitatea băncilor și în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei emise pentru aplicarea acesteia.

Articolul 46. Raportul suplimentar adresat comitetului de audit

(1) Entitatea de audit prezintă raportul suplimentar comitetului de audit și consiliului entității de interes public auditate concomitent cu raportul auditorului.

(2) Raportul suplimentar cuprinde:

a) declarația privind respectarea cerinței de independență;

b) informația despre auditorii care au participat la misiunea de audit;

c) descrierea procedurilor de fond utilizate;

d) nivelul pragului de semnificație stabilit pentru situațiile financiare auditate și, după caz, pentru anumite categorii de tranzacții, solduri de conturi sau prezentări de informații, precum și factorii calitativi utilizați pentru stabilirea pragului de semnificație;

e) descrierea și explicarea raționamentelor legate de evenimente sau de condiții identificate pe parcursul auditului care pot suscita îndoieli serioase cu privire la capacitatea entității de a-și continua activitatea;

f) informații privind:

– erorile semnificative depistate în situațiile financiare ale entității de interes public auditate, indicînd dacă fiecare eroare a fost sau nu soluționată de conducere;

– nerespectarea de către entitatea de interes public auditată a prevederilor legislației;

– impedimentele apărute în procesul auditului;

- aspectele aferente auditului discutate sau care au făcut obiectul corespondenței cu conducerea;
- alte aspecte aferente auditului care, în opinia profesională a auditorului, sînt semnificative pentru supravegherea procesului de raportare financiară;
- g) analiza metodelor de evaluare aplicate pentru elementele situațiilor financiare și pentru orice impact al schimbării metodelor;
- h) constatarea dacă entitatea de interes public auditată a prezentat toate documentele și explicațiile solicitate.

Capitolul X

RĂSPUNDEREA AUDITORULUI, ENTITĂȚII DE AUDIT ȘI A ENTITĂȚII AUDITATE

Articolul 47. Răspunderea auditorului și a entității de audit

- (1) Auditorul este responsabil de formarea și de exprimarea opiniei în raportul său.
- (2) Entitatea de audit și auditorul răspund față de entitatea auditată și față de solicitantul auditului conform legislației civile, contravenționale și penale.
- (3) Repararea pagubelor materiale cauzate entității auditate și solicitantului auditului se efectuează de către asigurator și/sau de către entitatea de audit.

Articolul 48. Răspunderea entității auditate

- (1) Conducerea entității auditate este responsabilă de pregătirea și de prezentarea situațiilor financiare.
- (2) Efectuarea auditului nu degreveză entitatea auditată de responsabilitatea pentru autenticitatea și plenitudinea situațiilor financiare și a altor informații prezentate spre îndeplinirea condițiilor prevăzute de contractul de audit.
- (3) Conducătorul entității care se eschivează de la efectuarea auditului obligatoriu răspunde conform prevederilor legale.

Capitolul XI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 49.

- (1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2019.
- (2) Prevederile prezentei legi referitoare la activitatea Consiliului de supraveghere publică a auditului (art.36–38) intră în vigoare la 1 septembrie 2018.
- (3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă [Legea privind activitatea de audit nr.61/2007](#) (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.72–75, art.230), cu modificările și completările ulterioare, cu excepția prevederilor art.31–34 referitoare la activitatea Consiliului de supraveghere a activității de audit, care se abrogă la 1 septembrie 2018.

Articolul 50.

- (1) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:
  - a) va prezenta Parlamentului proiectele de legi corespunzătoare pentru aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;
  - b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
  - c) prin derogare de la prevederile art.39 alin.(2) din prezenta lege, va aproba primul buget al Consiliului.

(2) Ministerul Finanțelor va transmite Consiliului de supraveghere publică a auditului, de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) Registrul de stat al auditorilor și Registrul de stat al societăților de audit – auditorilor întreprinzători individuali;

b) informații privind evidența stagiilor în activitatea de audit;

c) informații privind evidența candidaților pentru admiterea la examenul de calificare.

(3) Consiliul de supraveghere a activității de audit se reorganizează, prin transformare, în Consiliul de supraveghere publică a auditului, care este succesorul de drepturi și obligații al acestuia.

(4) Prin derogare de la prevederile art.38 din prezenta lege și pentru asigurarea procesului de constituire a Consiliului de supraveghere publică a auditului, primul director al Consiliului de supraveghere publică a auditului se va numi de către Ministerul Finanțelor, în bază de concurs, pe un termen de trei ani, fără obligația de a fi nepractician.

(5) Până la elaborarea actelor normative de către Consiliul de supraveghere publică a auditului, actele normative în domeniul auditului se vor aplica în măsura în care acestea nu contravin prezentei legi.

(6) Pentru efectuarea auditului conform prezentei legi, entitățile de audit care dețin licențe pentru desfășurarea activității de audit valabile, eliberate de Camera de Licențiere, sînt obligate să se înregistreze în baza art.9, fără achitarea plății unice de înregistrare, această plată fiind achitată la expirarea termenului de valabilitate a licenței.

(7) Pe parcursul a 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru obținerea certificatului de calificare al auditorului instituțiilor financiare și al auditorului participanților profesioniști la piața financiară nebancaară, auditorii susțin examene și primesc certificatele de calificare corespunzătoare la Banca Națională a Moldovei și la Comisia Națională a Pieței Financiare.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Andrian CANDU

Nr.271. Chișinău, 15 decembrie 2017.